

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200087
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120200087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. J. XX, XXX XX C. C., zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a primerané finančné zadostučinenie 500 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/2/2020 - 36 zo dňa 24.03.2020, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 23.01.2016, v § 5 Hlavy 5. podmienky splácania úveru, v znení: „Ak dôjde k zosplatneniu úveru podľa § 2 písm. a), b) a c) Hlavy 7. musíte nám aj odo dňa zosplatnenia hradiť úrok dohodnutý v zmluve pre prípad riadneho splácania úveru, a to až do doby úplného vrátenia úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Druhým výrokom určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 23.01.2016, v Hlave 12. sankcie účtované v dôsledku vášho omeškania, v znení: „ §1 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný /á/ nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ „§2 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu 17 eur, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Tretím výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 200 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Štvrtým výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na ich náhradu v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhal určenia konkrétnych zmluvných podmienok Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2016, ktoré sú uvedené v Hlave 5 a 12, ktoré konkretizovala. Tiež sa domáhala zaplata primeraného finančného zadostučinenia, ktoré vyčíslila sumou 500 eur. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť tvrdiac, že nie sú splnené podmienky na jej vyhovenie.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 219 ods. 3 a § 297 písm. b) z. č. 260/2015 Z.z. Civilného sporový poriadku (ďalej len CSP), ako aj § 3 ods. 1; § 39; § 52 ods. 1 - 4; § 53 ods. 1 - 3, 5, 9; § 121 ods. 3; § 519; § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 7 ods. 1 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zistil, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom bola dňa 23.01.2016 pod č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobkyňi úver v sume 2.400 eur, pričom dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi podľa zmluvy celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom vo výške 2.690,90 eur, a je v nej zároveň uvedené, že úver bude zaplatený v splátkach po 56,97 eur. V zmluve bola uvedená aj odplata 24,15 %, ročná úroková sadzba vo výške 22,50 %, RPMN vo výške 25 % a priemerná RPMN vo výške 23,52 %.

4. V § 5 Hlavy 5. Úverových podmienok žalovaného je uvedené: Podmienky splácania úveru, v znení: „Ak dôjde k zosplatneniu úveru podľa § 2 písm. a), b) a c) Hlavy 7. musíte nám aj odo dňa zosplatnenia hradiť úrok dohodnutý v zmluve pre prípad riadneho splácania úveru, a to až do doby úplného vrátenia úveru.“ V Hlave 12. Úverových podmienok žalovaného je uvedené: Sankcie účtované v dôsledku vášho omeškania, v znení: „§ 1 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný /á/ nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12,- EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ „§ 2 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“

5. Žalobkyňa z úveru reálne splatila 2.400,74 eur, čo medzi stranami nebolo sporné.

6. Prvoinštančný súd skonštatoval, že žalobkyňa pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy nevystupovala ako podnikateľka, preto s poukazom na § 52 ods. 4 OZ má status spotrebiteľa.

7. Súd prvej inštancie vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedol, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a z ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že sa spotrebiteľ nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vytvoreným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V spotrebiteľskom práve je teda dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať poctivo a v súlade s dobrými mravmi. K inštitútu dobrých mravov treba pristupovať ako k stáročia sa vyvíjajúcemu inštitútu, ktorý vo svojej bazálnej podstate však ostáva až na drobné výnimky plynúce z celkového spoločenského vývoja nemenný. Ak nepostupuje dodávateľ poctivo, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iného tým, že text spotrebiteľskej zmluvy obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti, než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru.

8. K prvej neprijateľnej zmluvnej podmienke, týkajúcej sa zmluvných úrokov po prípadnom/potenciálnom zosplatnení úveru, súd prvej inštancie konštatoval, že prípadná dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách indikuje nepríjemný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom nevyhnutná otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úrokoch z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech žalovaného. Zákon totiž umožňuje po splatnosti priznať úroky z omeškania v zmysle § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Uvedené závery vyplývajú aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Odo/143/98 (R58/1998) a 6Cdo/113/2008.

9. V ďalšom tvrdil, že úverová zmluva je právny vzťah synalagmatický, preto účinným prejavom vôle veriteľa podľa ust. § 565 OZ zaniká právo dlžníka užívať veriteľove peniaze a tým zaniká tomu korešpondujúca povinnosť dlžníka platiť z poskytnutej istiny riadne úroky. Naopak, po účinnom vyhlásení predčasnej splatnosti podľa ust. § 565 OZ nastupujú mechanizmy sankčné, ktorými ex lege sú úroky z omeškania (ust. § 517 ods. 2 OZ) z nevrátenej istiny a nárok na náhradu škody (ust. § 519 OZ), ktorú však možno požadovať, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania.

10. S poukazom na § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Z uvedeného je možné podľa názoru súdu prvej inštancie, že priznaním zmluvného úroku po zosplatnení by sa bezpochyby zhoršilo postavenie spotrebiteľa, čo by odporovalo uvedenému ustanoveniu Občianskeho zákonníka, pričom uvedené nekoliduje ani s § 519 OZ.

11. Zo vzťahu k druhej neprijateľnej podmienke, týkajúcej sa sankcií účtovaných za upomienky prvoinštančný súd vyslovil názor, že upomienky, resp. zmluvné pokuty v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (s poukazom na ich výšku ako aj rozdielnu cenu za prvú a druhú upomienku a hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), a treba ich považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie, rovnako ako aj zmluvná pokuta, opätovne netransparentne sú uvedené iba v úverových podmienkach a nie priamo v zmluve. Napokon zmluvná podmienka týkajúca sa sankcií v podobe upomienok bola už viackrát právoplatne vyhlásená za neprijateľnú. Preto súd z dôvodov vyššie uvedených vyhlásil obe tieto zmluvné podmienky za neprijateľné a uviedol ich vo výrokovej časti tohto rozsudku.

12. S poukazom na § 3 ods. 3 a 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa uviedol, že uvedené ustanovenia sú ustanoveniami tzv. relatívne neurčitej hypotézy, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

13. Konštatoval, že v prejednanom prípade zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky, a teda k strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi bez platného právneho dôvodu alebo z dôvodu nekalej obchodnej praktiky, prípadne neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že do zmluvy zahrnul aj neprijateľnú zmluvnú podmienku - zmluvné úroky po zosplatnení a zmluvnú pokutu bez reálneho plnenia. Žalovaný sa tak snažil od žalobkyne získať financie bez protihodnoty.

14. Žalobkyňa musela aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Pri výklade uvedeného ustanovenia postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa, kedy základ nároku na finančné zadostučinenie je už daný. Prvoinštančný súd tak vyhodnotil, že v danej veci je suma 200 eur primeranou výškou finančného zadostučinenia. Ďalej dôvodil, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak (hoci aj minoritne) funkciu sankčnú, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Nemožno „ukracovať“ v tomto konaní žalobkyňu (v kontraktáčnom procese dlžníčku) od možnosti domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia. Napokon bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktáčnom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské práva, preto musí znášať aj

riziko žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis. Došlo teda k naplneniu hypotézy právnej normy viazanej na inštitút primeraného zadosťučinenia.

15. Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia preto súd považoval sumu 200 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľky, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Mal za to, že práva žalobkyne boli bezpochyby porušené, keď zmluva obsahuje neprijateľné podmienky. Už toto prebiehajúce konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

16. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že v konaní plne úspešnej žalobkyňi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

17. Proti uvedenému rozsudku, okrem výroku IV., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodňoval § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Rozhodnutie o vyhlásení neprijateľných zmluvných podmienok a priznaní primeraného finančného zadosťučinenia považoval za nedôvodné a nepodložené. K určení neprijateľných zmluvných podmienok žalovaný uviedol, že žalobkyňa čerpala úver vo výške 2.400 eur a uhradila len uvedenú sumu a poslednú splátku realizovala 10.08.2019. Na zmluve neuhradila žiadnu sankciu a nebol jej účtovaný ani žiadny zmluvný úrok po zosplatnení. Vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné je preto bez akejkoľvek relevantnosti a s absentujúcim naliehavým právnym záujmom. Pritom nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby súd sa zaoberal vecou v jej merite. Poukázal na § 137 písm. c) a d) CSP, ako aj rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/112/2004. V ďalšom vyslovil svoj nesúhlas s konštatovaním súdu prvej inštancie ohľadom určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatkov za upomienky a zmluvnú pokutu. Ani v spotrebiteľských zmluvách, ani v prípade nesplnenia zmluvných povinností spotrebiteľom, nie sú automaticky vylúčené akékoľvek sankcie. Aprobovaná je ohraničená len ich výška v zmysle nariadenia č. 87/1995 v § 3a. V ďalšom poukázal na to, že úverové zmluvné podmienky nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente, a to priamo v úverovej zmluve za predpokladu, ak sú vyhotovené písomne v inom dokumente a zmluva obsahuje odkaz na tieto písomnosti. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C - 42/15, ktorého časť citoval so záverom, že sa nevyžaduje, aby žalobca bol skutočne oboznámený so všetkými svojimi právami a povinnosťami, ale aby sa mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami a tiež sa nevyžaduje, aby bola podpísaná písomnosť alebo iný dokument, na ktoré odkazuje zmluva o spotrebiteľskom úvere. Vyslovil názor, že všetky zmluvné podmienky sú v súlade so zákonom.

18. K primeranému finančnému zadosťučineniu v zmysle § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. uviedol, že predpokladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je, aby spotrebiteľ svoje práva a povinnosti v prípade ich porušenia sám iniciatívne odvrátil a zabezpečil si súdnym rozhodnutím ochranu. V predmetnej veci nebolo právoplatné rozhodnuté o tom, že Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX došlo k porušeniu práv alebo povinností zo strany žalovaného voči žalobkyňi. Rozhodnutie v danej veci nie je možné považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa, lebo predmetom konania bolo len výlučne vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobkyňa tak neuniesla dôkazné bremeno, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Ďalšou podmienkou je nielen porušenie z. č. 250/2007 Z.z., ale aj iných predpisov. Žalobkyňa neuviedla, akým spôsobom mal žalovaný jej práva a povinnosti ako spotrebiteľky poškodiť. Iba konštatovanie, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky nemôže mať za následok poškodenie spotrebiteľa. Nevyhnutným v konaní bolo aj skúmať hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobkyňa nepreukázala v čom pociťovala porušenie jej práv, s akými dôsledkami, a prečo požadovala primerané zadosťučinenie až 500 eur. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je odradiť dodávateľa od nekalých praktík, ale nemá byť nástrojom obohatenia.

Vyplatenie žalovanej sumy pre nepoctivú žalobkyňu, ktorá porušuje zmluvné povinnosti, by spôsobilo žalovanému škodu, preto jej nárok je nedôvodný a v rozpore s cieľom normy upravujúcej primerané finančné zadosťučinenie. Ak by žalobkyni mal žalovaný zaplatiť finančné zadosťučinenie vo výške 200 eur, dostal by sa do pozície, že by žalobkyni neposkytol úver, ale dar. Namiesto rovnosti strán sporu by duplicitne sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Pri tom by takto bola podporená špekulatívnosť spotrebiteľov, kedy súd v prípade podania žaloby nielen by vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní umelo navýšovaného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru, čo aplikuje na všetkých svojich úverových zmluvách aj samotná žalobkyňa. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 a sp. zn. 9Co/50/2018 na podporu svojich záverov. Tvrdil, že žiadna ani len hrozba ujmy žalobkyni nevznikla. Je preto nedôvodné a neadekvátne zamieňať inštitút bezdôvodného obohatenia s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia. Pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytnutia úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Je to aj prípad žalobkyne, ktorá má so žalovaným uzatvorených niekoľko zmlúv, pričom všetky žaluje, a následne si z každého konania uplatňuje aj primerané finančné zadosťučinenie. Už tento samotný dôvod vyvracia splnenie hypotézy právnej normy uvedenej v ustanovení § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. Na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nepostačuje, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Toto nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. V princípe by to znamenalo, že za jedno nedodržanie náležitostí úverovej zmluvy by bol postihnutý dvakrát, a to vydaním bezdôvodného obohatenia a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Poukázal na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12C/299/2012 - 323 zo dňa 29.01.2014, ako aj rozsudku Okresného súdu Nové mesto nad Váhom zo dňa 18.04.2019 sp. zn. 10C/44/2017. Žalobkyni v danom prípade nehrozilo ani len potenciálne riziko ujmy, ale táto sa snaží vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Súd by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupovala ako spotrebiteľka, teda slabšia strana. Neznamená to, že jej bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. Navrhol preto napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a priznať žalovanému náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

19. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

20. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 26.11.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

21. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom rozsahu, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP.

22. Vo vzťahu k žalobe žalobkyne čo do vyslovenie neprijateľnosti zmluvných podmienok odvolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13 nekalá zmluvná podmienka spotrebiteľa nezaväzuje a v tejto súvislosti dokonca nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred napadol. Cieľ, ktorým je posilnenie ochrany spotrebiteľa, totiž nemožno dosiahnuť, pokiaľ by sami spotrebiteľia boli povinní namietat' nekalý charakter zmluvnej podmienky. Účinnú ochranu spotrebiteľa možno zaručiť len v prípade, ak je vnútroštátnemu súdu priznaná možnosť posúdiť ex offa takúto podmienku. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offa nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak takúto podmienku považuje za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, s výnimkou prípadu, keď spotrebiteľ proti tomuto nenamietá (viď rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 04.06.2009, PANNON GSM, C-243/08, 2009 I-04713).

23. Oprávnenosť súdu vysloviť v rozsudku nekalosť zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP. Za situácie, keď vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky sa dovoľáva strana sporu priamo v žalobe, je povinnosťou súdu o tom rozhodnúť. Už samotné znenie zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2016 v § 5 Hlavy 5 a Hlavy 12 evokuje ich neprijateľnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto podmienky spĺňajú kritéria neprijateľnosti a predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky, majúcu za následok nevyvážený vzťah veriteľa a dlžníka. Nerešpektujú totiž rovnovážne postavenie spotrebiteľky vo vzťahu k dodávateľovi, voči ktorému neboli dohodnuté žiadne prípadné sankcie pre prípadné nesplnenie si zmluvných povinností. Z takeého správania žalovaného je možné vyvodiť, že mu ako dodávateľovi umožňuje presadiť jeho ekonomické záujmy, čím rovnako zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ak bolo zmluvné ustanovenie nadiktované v rámci kontraktácie v režime typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Takáto sporná zmluvná podmienka je tak v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy platí všeobecné výkladové pravidlo v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Rovnako nebolo tiež preukázané, aby predmetné zmluvné podmienky boli individuálne dohodnuté. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver o nutnosti vyslovenia uvedených zmluvných podmienok za neprijateľné. Takéto vyslovenie navyše nie je viazané zákonom iba v čase prípadného trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Ba odvolací súd má za to, že aj v prípade neplatnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nutné vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Aj v prípade vyhodnotenia absolútne neplatnej úverovej zmluvy uzavretej stranami sporu, sú neprijateľné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť by sa spotrebiteľ domáhala (vid rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2016 zo dňa 24.11.2015).

24. Ak zákon sám v ust. § 298 CSP dáva súdu možnosť vo veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu výslovne uviesť vo výroku rozsudku znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, jej určenie za neprijateľnú musí súd rešpektovať o to viac, ak je takéto určenie uplatnené žalobou. Pre toto určenie nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem na jej určení tak, ako to mylne odvolateľ namieta. K uvedenému už bol zaujatý právny názor aj v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít. Preto táto odvolacia námietka je nedôvodná.

25. Ani ďalšie odvolacie námietky žalovaného, že napadnutom rozsudku súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, lebo podľa odvolateľa nie sú splnené zákonné predpoklady podľa § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z., nie sú dôvodné. Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa si svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie uplatňuje v súvislosti s predmetným konaním, v ktorom bola úspešnou žalovanou aj čo do určenia neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok, špecifikovaných v petite rozsudku I. a II., vyplývajúcich z Hlavy 5a 12 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2016. Ak by súd neurčil uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné, hrozilo by žalobkyni, že žalovaný mohol voči nej uplatňovať dohodnuté úroky až do doby úplného vrátenia úveru, ako aj poplatky za upomienky a zmluvnú pokutu, na ktoré nemal nárok.

26. Odvolací súd preto rovnako, ako aj súd prvej inštancie má za to, že v danej veci boli splnené zákonné podmienky na vyhovie žaloby tak, ako o nej bolo rozhodnuté. Žalovaný v súvislosti s uvedenou úverovou zmluvou sa mohol obohatiť na úkor spotrebiteľa - žalobkyne. Konanie žalovaného, ktorý v úverovej zmluve, uzavretej so žalobkyňou, ktorá obsahuje ustanovenia, ktoré boli v rozpore so zákonom, je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa - žalobkyne. Žalobkyňa si aktívne uplatňuje svoje práva ako spotrebiteľka v danom konaní a je čo do určenia neplatnosti zmluvných podmienok úspešná. Z uvedeného vypláva, že tvrdenie odvolateľa, že nie je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia nie je správnym. Je preto možné z uvedeného vyvodiť, že práve porušením povinnosti žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy došlo k situácii, že žalobkyňa sa oprávnene domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok tak, ako to bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie vo výrokoch I. a II., lebo bez uvedeného určenia by sa žalovaný mohol domáhať nárokov, voči žalobkyni, a to zaplata súm vyšších, ako by mal na nárok.

27. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

28. V prejednávanvej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladu, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi od subjektu, ktorý za to zodpovedá. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Je totiž bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla alebo nie, pretože aj podľa § 3 ods. 5 druhá veta cit. zákona, účinného do 09.06.2013 postačovala iba možnosť vzniku takejto ujmy, čo aktuálne znenie uvedeného ustanovenia ani nevyžaduje. Je preto potrebné vychádzať z toho, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

29. Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, čo v danom prípade bolo splnené týmto konaním, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom, prípadne aj ich právnym nástupcom, uplatnenému nároku. V prejednávanom prípade si žalobkyňa aktívne, podaním žaloby o určenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok, uplatňovala svoje práva proti žalovanému.

30. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti s tým, že žalovaný sa mohol na jej úkor bezdôvodne obohatiť o sumy mu neprináležiacie, ktoré v danom čase ani nie je možné vyčísliť (nedá sa konkretizovať, napr. koľko upomienok by žalobkyni zaslal). Preto suma 200 eur, ktorá bola súdom prvej inštancie priznaná ako zadosťučinenie z pôvodne žalovanej sumy 500 eur, sa aj podľa názoru odvolacieho súdu dôvodnou. Je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemal dôvod vstupovať do jeho úvahy. Aj odvolací súd má za to, že priznaná suma 200 eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a mala by odradiť dodávateľa od ďalšieho prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo prihliadnuté na všetky skutkové okolnosti daného prípadu. Je pritom potrebné opätovne zdôrazniť, že je bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia to, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože nie je, podľa aktuálneho znenia právnej úpravy v § 3 ods. 5 cit. zákona požadovaná aj prípadná hrozba ujmy, no pri určení výšky finančného zadosťučinenia je možné vychádzať z hroziacej ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila. Vzhľadom na porušenie práva spotrebiteľky- žalobkyne žalovaným je priznaná výška finančného zadosťučinenia určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraná.

31. Je však potrebné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že právny úkon na to, aby bol platne uzavretý, nemusí byť na jednej listine. Ak sú však dojednania uvedené aj v iných dokumentoch, na ich platnosť je nutné, aby išlo o stranami dohodnuté ustanovenia, nie iba o jednostranné podmienky, predstreté

dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa sa s nimi riadne oboznámiť, vysloviť s nimi svoj súhlas a možnosťou ich prípadnej zmeny podľa návrhu spotrebiteľa.

32. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a požadovaná výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

33. Odvolací súd tiež uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza právne dôvody, pre ktoré žalobe v časti bolo vyhovené. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekomfortné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. I. ÚS 188/06).

34. Na veci nemôže zmeniť nič ani to, že strany sporu mali uzavreté viaceré úverové zmluvy za situácie, keď žalovaný do nich pojal či už neprijateľné zmluvné podmienky alebo tieto sú v rozpore so zákonmi na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ je tak oprávnený sa domáhať ochrany svojich práv vo vzťahu ku každej zmluve. Ani táto odvolacia námietka žalovaného preto nie je dôvodná.

35. Odvolací súd už len na okraj dodáva, že podľa najaktuálnejšej judikatúry najvyššieho súdu patrí dohodnutý zmluvný úrok v spotrebiteľských zmluvách do dňa, do ktorého bolo v pôvodnej zmluve dohodnuté splatenie poskytnutého úveru. Z uvedeného vyplýva, že nárok na dohodnutý úrok veriteľ nemá až do skutočného vrátenia celého úveru tak, ako to bolo uvedené v zmluvnej podmienke, ktorá výrokom I. bola súdom prvej inštancie určená za neprijateľnú.

36. Odvolací súd ešte uvádza, že zákon nevyklučuje, aby v jednom konaní si spotrebiteľ uplatnil žalobou určenie neplatnosti konkrétnych zmluvných dojednaní a zároveň, aby žiadal o zaplatenie finančného zadosťučinenia tak, ako je v danom konaní. Ak sa preukáže oprávnenosť žaloby čo do určenia neplatnosti zmluvných podmienok, vzniká zákonný nárok na to, aby sa spotrebiteľ zároveň domáhal aj zaplatenia finančného zadosťučinenia tak, ako to bolo v tomto konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 14.01.2015, sp. zn. 7Co/477/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Martin z 15.04.2014 č. k. 21C/286/2010 - 371, a to v konaní o neplatnosť úverovej zmluvy a o zaplatenie finančného zadosťučinenia v konkrétnej sume. Uvedené rozhodnutia boli predmetom konania aj Najvyššieho súdu SR vo veci 7Cdo/442/2015.

37. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2016 sp. zn. 6Cdo/389/2015 vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene ďalších zákonov pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností je treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej povinnosti používanej v spotrebiteľskej zmluve.

38. Keďže v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

39. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami.

40. K výroku rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza, že správne bola žalobkyni priznaná ich náhrada v rozsahu 100 %. Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobkyni aj s poukazom na čl. 3 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania. Odvolací súd len dodáva, že výpočet priznanej náhrady trov konania bude vychádzať z prisúdenej sumy.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov I., II., III. a V. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

42. Keďže odvolanie nebolo podané proti IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, tento výrok v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudol právoplatnosť.

43. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči v dovolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Aj o výške trov odvolacieho konania, vypočítanej tiež z prísudku, bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).